

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

28 mei 2021

Foto: Frank Toussaint

**KLA
SSE**

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

LEREND NETWERK 3

Samen naar meer sociale gelijkheid!
'Elke leraar is een
taalbewuste leraar'

Foto: Frank Toussaint

GROTE TAALLEERKANSEN VOOR ALLE KINDEREN

Carolien Frijns (UGent)

IN HET HOOFD VAN HET JONGE KIND

Een jongen wordt een man, een meisje wordt een ...

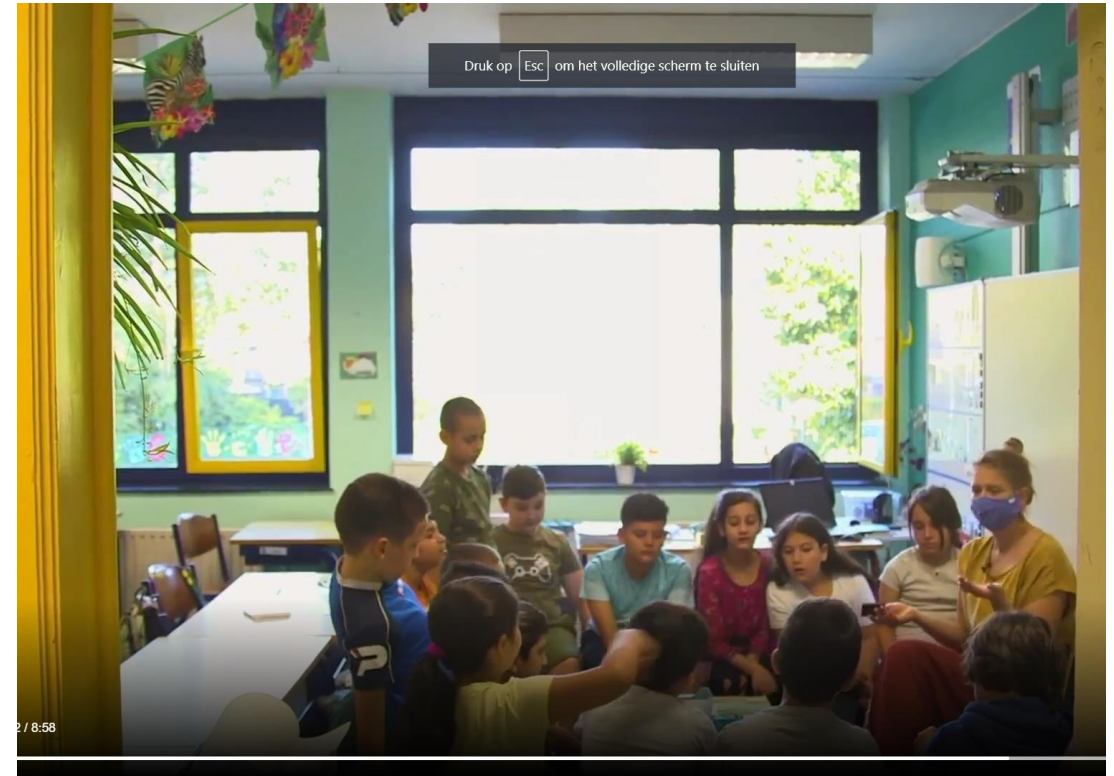

HOE STIMULEERT JUF FEMKE TAAL LEREN?

Arif

De klas van juf Femke

Hoe wordt je klas een plek waar je taal leren maximaal stimuleert en alle leerlingen meeneemt, ook wie het thuis financieel moeilijk heeft of een andere taal spreekt? Taalexpert Carolien Frijns gaat op bezoek in de vierde klas van juf Femke en ziet hoe kwaliteitsvolle interacties en warme relaties leiden tot meer taal leren.

Hoe doet juf Femke dat? Bekijk de video.

SCHOOLNIVEAU: taalbeleid

participatie aan het schoolleven faciliteren

KLASNIVEAU

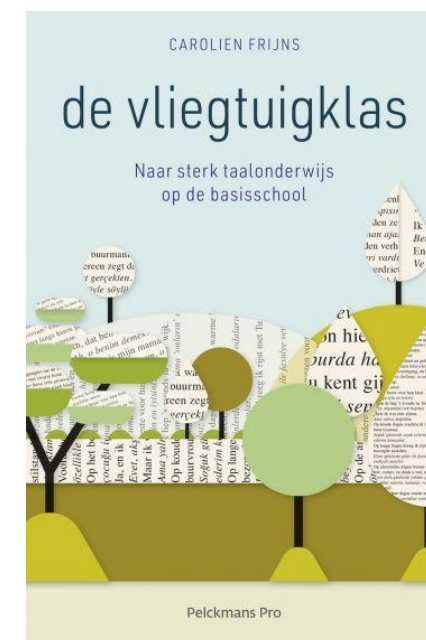
emotioneel veilig klimaat
*(meertalig) mogen
experimenteren om te leren*

**betekenisvolle
taken**
*betekenisvolle
groepservaringen
creëren om te leren*

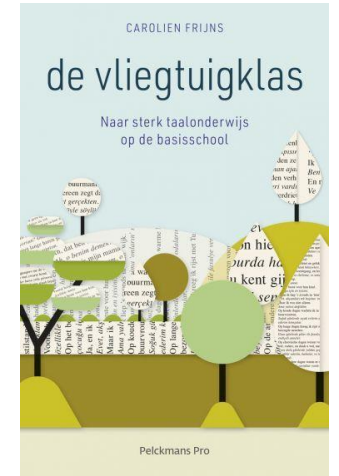
**productieve interactie in
groepsverbondenheid**
participeren om te leren

Het model van de krachtige taalleeromgeving
ontwikkeld aan het Centrum voor Taal en Onderwijs,
KU Leuven (Frijns & Jaspaert, 2017; Van den Branden, 2010)

In 't vizier: kwetsbare leerders

WAAROM DIT KADER? SOCIAL TURN IN (S)LA

2010

2020

SCHOOLNIVEAU: taalbeleid

participatie aan het schoolleven faciliteren

KLASNIVEAU

emotioneel veilig klimaat
*(meertalig) mogen
experimenteren om te leren*

**betekenisvolle
taken**
*betekenisvolle
groepservaringen
creëren om te leren*

**productieve interactie in
groepsverbondenheid**
participeren om te leren

Het model van de krachtige taalleeromgeving
ontwikkeld aan het Centrum voor Taal en Onderwijs,
KU Leuven (Frijns & Jaspaert, 2017; Van den Branden, 2010)

PERCEPTIES VAN LERAREN

1

De thuistaal is een hinderpaal voor het leren van de schooltaal.

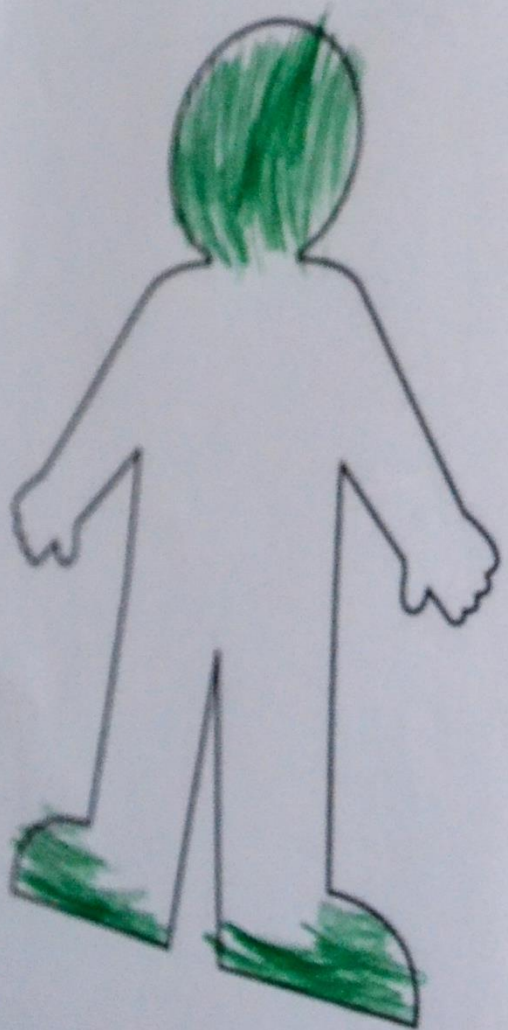
2

De thuistaal is een sporadische bron voor welbevinden en/of leren.

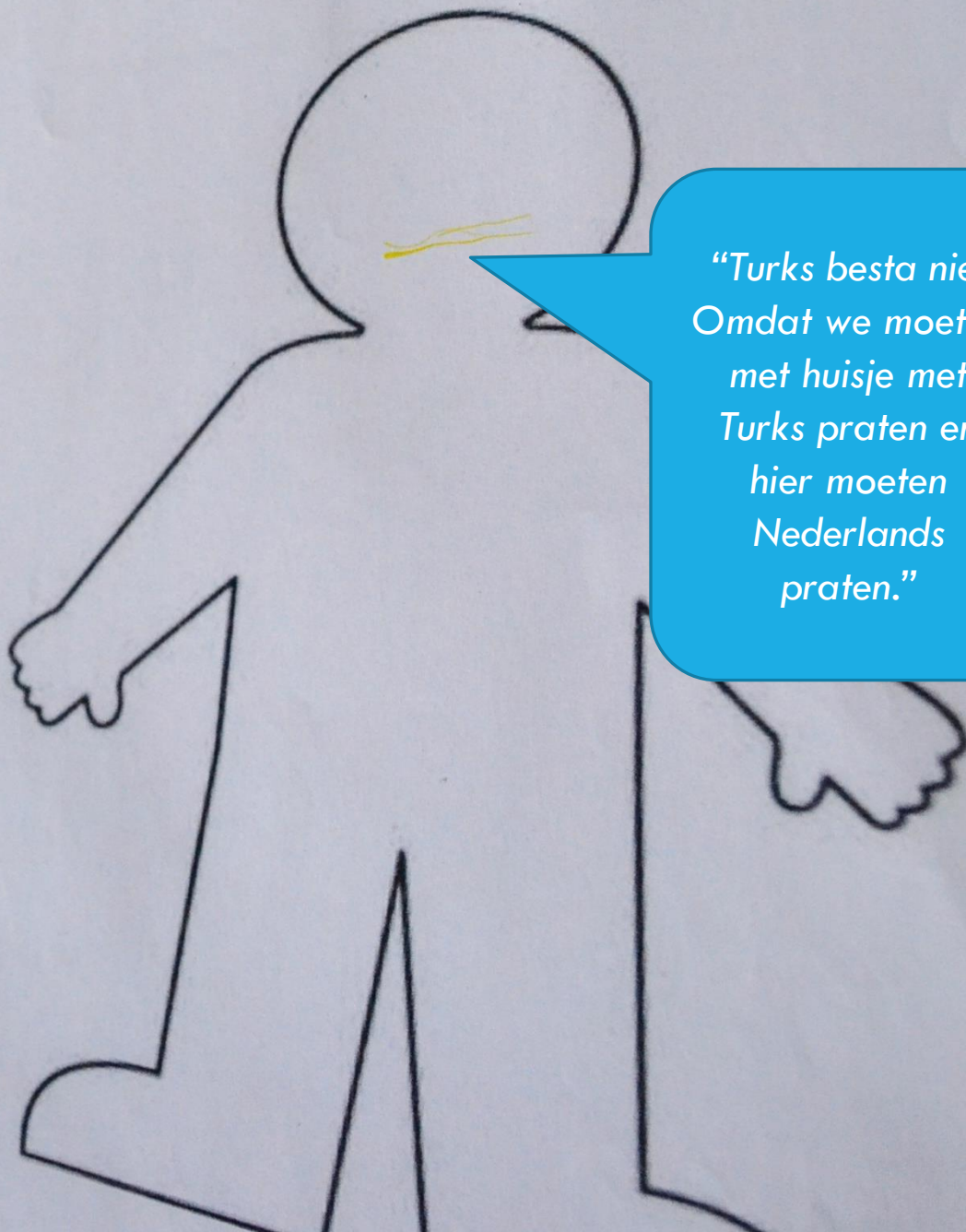
3

De thuistaal is een systematische bron voor welbevinden en/of leren.

je bestaat

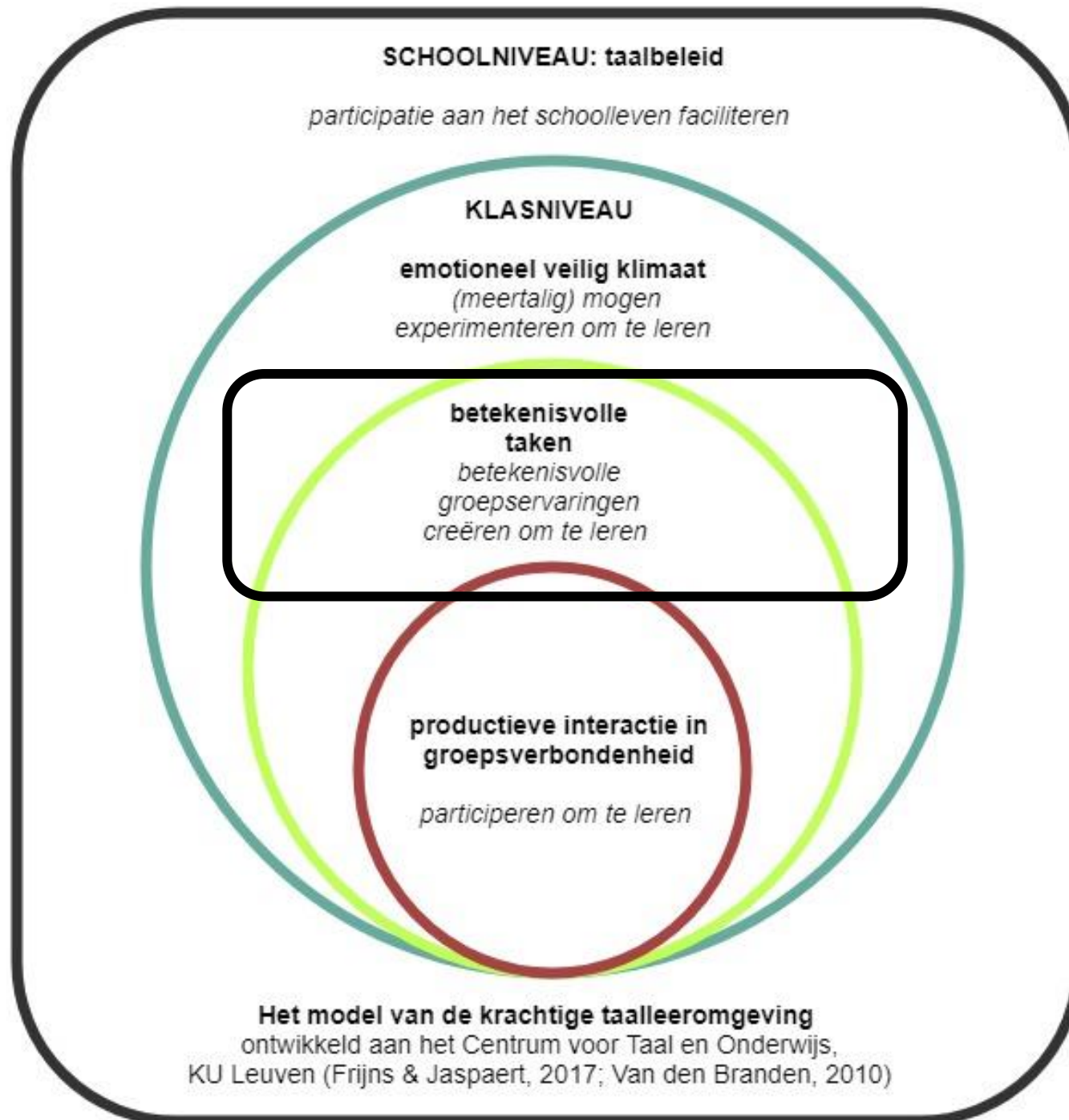
“Turks besta nie.
Omdat we moeten
met huisje met
Turks praten en
hier moeten
Nederlands
praten.”

WAAROM?

- Welbevinden
- Hulpmiddel voor het Nederlands

Bijvoorbeeld: Arif in de klas van juf Femke – kruimels in je bed

WIE HEEFT HET GEDAAN?

Gebaseerd op de *Toren van Babel*

Grootmoeder Varken kwam door de achterdeur haar huisje binnen. De inbreker hoorde haar binnenkomen en vluchtte snel het huis uit. Grootmoeder hoorde de inbreker vluchten en hoorde hoe hij bij zijn ontsnapping een moersleutel liet vallen. Ze was echter niet vlug genoeg bij de voorkant van het huis om te zien wie de inbreker nu precies was. Ze roept Sherlocks hulp in. Die besluit dat één van de twee werklui die in de buurt aan het werken waren, de dader moet zijn. Toen Sherlock de onaangeroerd gelaten misdaadscène grondig bekeek, wist hij wie de inbreker was. Wie heeft ingebroken bij grootmoeder Varken: de ooievaar of de beer? Waarom?

MENEER BALDIDO

VERMIST

De politie is op zoek naar informatie die kan bijdragen tot het oplossen van de verdwijning van:

ALBERT BALDIDO

Albert Baldido werd voor het laatst gezien op de begrafenis van zijn neef George. Hij vertrok er met zijn wagen, een groene Volvo. De dag nadien heeft hij nog een telefoon beantwoord rond een uur of acht 's avonds. Sindsdien ontbreekt ieder spoor.

Albert Baldido woont alleen aan de Dwarssteeg te Myranor. Hij is weduwnaar en heeft geen kinderen. Zijn vrouw is twaalf jaar geleden gestorven. De vrijdag na zijn verdwijning zou Baldido deelnemen aan een cursus diepzeeduiken, waarvoor hij echter nooit kwam opdagen.

Signalement:
 De 52-jarige Baldido is ongeveer 1.80 meter lang. Hij is normaal gebouwd en heeft donkerbruin haar. Baldido heeft bruine ogen en draagt een bril. Het is onduidelijk welke kleren hij droeg op het moment van zijn verdwijning.

Elfen

De elfen doorzoeken de **badkamer** van meneer Baldido. Ze kijken overal: in en op de kastjes, achter het douchegordijn, in de wasmand, ... Opeens valt de scherpe blik van één van de elfen op de spiegel boven de wastafel. De spiegel is niet helemaal proper. Hij bekijkt de spiegel heel aandachtig en ontdekt met zijn ultrascherpe ogen dat er een bijna doorzichtige tekst op de spiegel staat.

DE SCHOOL BESTAAT 25 JAAR!

SCHOOLNIVEAU: taalbeleid

participatie aan het schoolleven faciliteren

KLASNIVEAU

emotioneel veilig klimaat

*(meertalig) mogen
experimenteren om te leren*

**betekenisvolle
taken**

*betekenisvolle
groepservaringen
creëren om te leren*

**productieve interactie in
groepsverbondenheid**

participeren om te leren

Het model van de krachtige taalleeromgeving
ontwikkeld aan het Centrum voor Taal en Onderwijs,
KU Leuven (Frijns & Jaspaert, 2017; Van den Branden, 2010)

TAAL LEREN IS SOCIAAL GEDREVEN (SOCIAL TURN)

- *the social brain*
- *the drive to bond*
- *the interactional instinct /
the interactional drive*

ACTIEF-PRODUCTIEVE GESPREKKEN

- Sterke taalvaardigheidsontwikkeling
- Positief zelfbeeld

SCHOOLNIVEAU: taalbeleid

participatie aan het schoolleven faciliteren

KLASNIVEAU

emotioneel veilig klimaat

*(meertalig) mogen
experimenteren om te leren*

**betekenisvolle
taken**

*betekenisvolle
groepservaringen
creëren om te leren*

**productieve interactie in
groepsverbondenheid**

participeren om te leren

Het model van de krachtige taalleeromgeving
ontwikkeld aan het Centrum voor Taal en Onderwijs,
KU Leuven (Frijns & Jaspaert, 2017; Van den Branden, 2010)

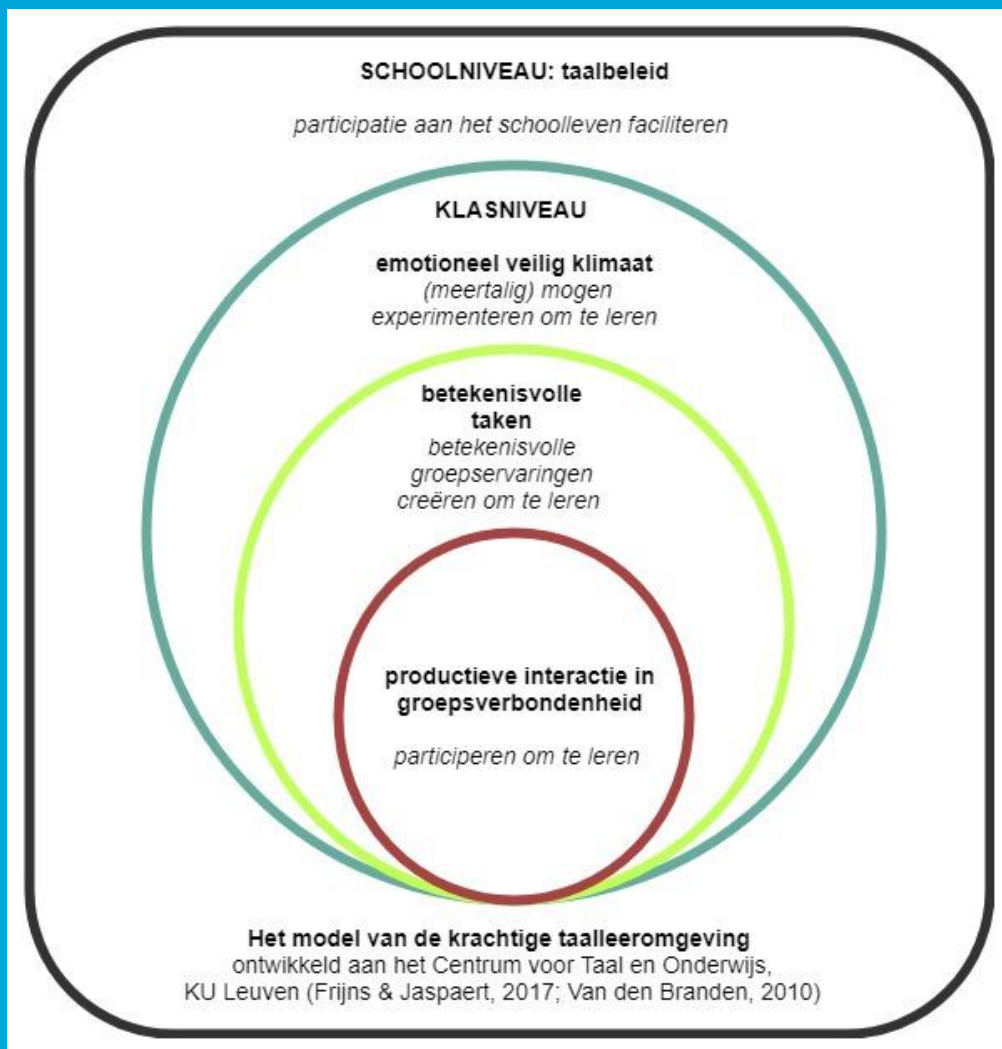
TAALBELEID?

'Ik moet wel zeggen dat, toen ik het woord *taalbeleid* las, ik in eerste instantie top-down dacht. Beleid leek mij iets voor directies of hogerhand die bepalen wat taalbeleid inhoudt. Maar bij de eerste les werden mijn vermoedens onmiddellijk weggespoeld. Wat was ik blij om te horen dat het ging over het uitwerken van **effectieve taken** in het taalonderwijs dat we geven op school. Over **visies** in onderwijs en hoe we kijken naar het leren van taal in onze schoolcontext.' (leraar)

(Frijs, 2019, p. 135)

De twee dimensies van een goed talenbeleid

LEZEN EN TAALBELEID

2007: invoering taalbeleid in Vlaanderen

2020: kwantitatieve studie Vanbuel (2020) naar de relatie tussen taalbeleid en leerlingprestaties.
Taalbeleid op schoolniveau is

gedeeltelijk gelinkt aan leerlingresultaten voor technisch lezen

niet gelinkt aan leerlingresultaten voor begrijpend lezen

Kwalitatieve studie Vanbuel (2020): taalbeleid wordt nog weinig afgestemd op effectieve maatregelen, taaldidactiek en schoolontwikkeling

Kwantitatieve studie Salloum et al. (2018): sociaal kapitaal van scholen is gelinkt aan leerlingresultaten voor taal

“Talenbeleid raakt te weinig op de klasvloer”

 [Reageren](#) [Bewaren](#) [Delen](#)

Helpt een talenbeleid op school de taalvaardigheid van je leerlingen vooruit? Onderzoeker Marieke Vanbuel (KU Leuven): “Goedbedoelde acties genoeg, maar het effect blijft beperkt. De sleutel? Kennisdelen en resultaten meten.”

EVALUATIEBELEID: EVOLUTIES IN KAART BRENGEN

- [Toolkit Breed Evalueren](#)
- Observaties van leraren
- Allerlei taakgerichte taaltoetsen die aansluiten bij een functionele, competentiegerichte kijk op taalassessment (cf. de taalscreening voor kleuters)
- Toekomstige centrale toetsen

TAAL- EN WISKUNDETOETSEN VOOR SCHOOLONTWIKKELING

KLASSE

SCHOOL KLAS THUIS UIT

toetsenexpert Bas Hemker (Cito) en Johan van Braak, promotor-coördinator van het nieuwe steunpunt over toetsen en onderwijsontwikkeling, beantwoorden al je vragen.

© Kevin Faingnaert

Johan van Braak: "Scholen weten te weinig of hun leerlingen de minimumdoelen bereiken."

9 De kwaliteit van ons onderwijs meten maakt het nog niet beter?

Johan van Braak: "Bomen groeien niet sneller of beter door er een meetlint naast te spannen. Meetlinten helpen wel om te zien **welke boom extra ondersteuning** nodig heeft. Toetsen zijn zoals meetlinten: een middel om onderwijsontwikkeling te ondersteunen."

"Door de toetsresultaten kan je als leraar zien welke eindtermen nog moeilijk zijn voor een klas. Zo kan je je onderwijsaanbod gericht afstemmen op die eindtermen. Een goed zicht op de resultaten van leerlingen helpt ook om een doelgericht beleid op schoolniveau vorm te geven. Daarom zetten we aan het steunpunt ook sterk in op **duurzame schoolontwikkeling**. De meetlinten aflezen en je ondersteund zien om ermee met het voltallige schoolteam aan de slag te gaan, dat verbetert onderwijskwaliteit. Daarvoor doen we het uiteindelijk: om al die kinderen en jongeren te ondersteunen in hun onderwijsloopbaan en hun verdere leven."

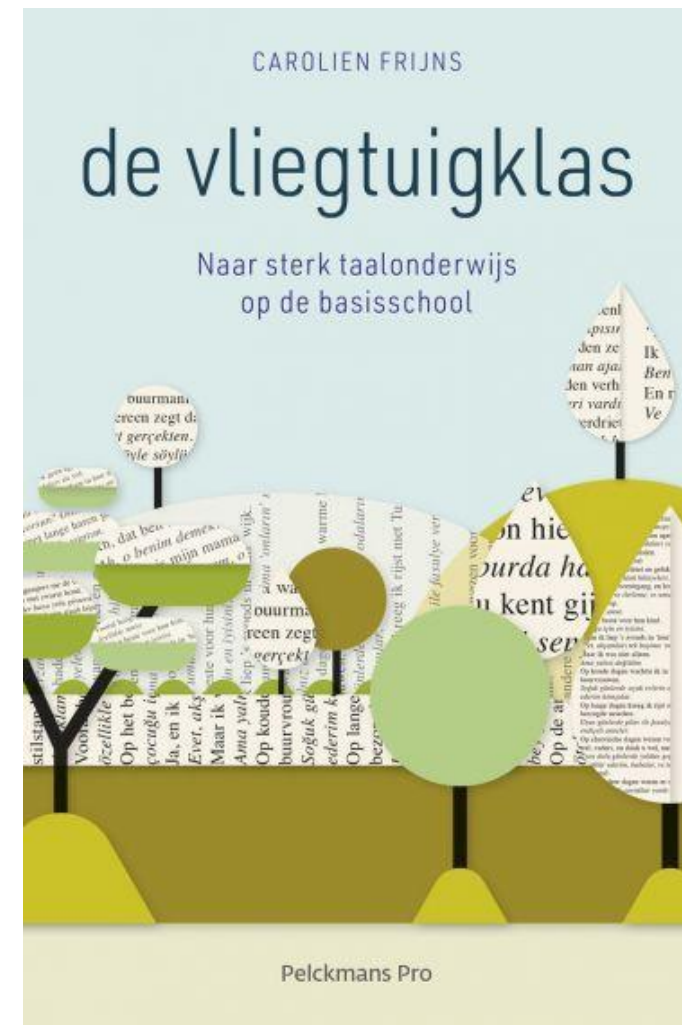
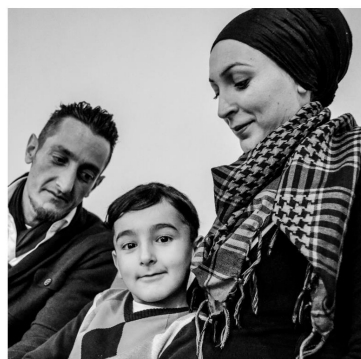

LEES EN KIJK VERDER: KLASSE-INTERVIEWS

Reportage: De klas
van juf Femke

Interview met
Marieke Vanbuel

Interview met Johan
van Braak over
centrale toetsen en
schoolontwikkeling

carolien.frijns@ugent.be

carolienfrijns